

Sport versterkt

Sportakkoord II Hoofdlijnen

Herijking Sportakkoord II
Gemeenten
Achtkarspelen & Tytsjerksteradiel

Juni 2023

INHOUD

1. Aftrap 2 ^{de} helft	3
2. Wedstrijdanalyse	4
3. Tactiek	5
3.1 Inclusie en diversiteit	6
3.2 Sociaal veilige sport	7
3.3 Vitale sportaanbieders.....	8
3.4 Vaardig in Beweging.....	9
3.5 Ruimte voor sport en bewegen	10
3.6 Maatschappelijke waarde van topsport	11
4. Organisatie.....	12
5. Financiën	14
6. Monitoring & evaluatie	15

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel gaan vanuit de basis van het sportakkoord I verder bouwen om de kracht van sport nog beter te benutten binnen Sportakkoord II. Hierin wordt opgetrokken met sportbonden, brancheorganisaties, sportclubs, verenigingen, ondernemers in de sport, maatschappelijke organisaties en de 'mienskip' om met de volgende ambities aan de slag te gaan;

1. We werken samen aan een stevig fundament.
2. We werken ook aan een groter bereik.
3. We werken aan meer betekenis van sport.

Bovendien biedt de potentie die sport en bewegen heeft grote kansen voor jong en oud, arm en rijk, mensen met en zonder beperking, praktisch en academisch treffen elkaar in de sport. Als vrijwilliger, als actief sporter of als fan. Sport slaat bruggen tussen mensen, tussen sectoren en tussen landen en culturen.

Binnen beide gemeenten wordt vanuit een integrale aanpak de verbinding gelegd tussen het Sportakkoord II, het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA), Integraal Zorgakkoord (IZA), en de gemeentelijke beleidsnota's. Dit om de gezamenlijke ambities en doelen te realiseren en te verbinden.

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hebben een hoge sportdeelname met name bij de jeugd, een unieke verenigingsstructuur, prachtige accommodaties en vele vrijwilligers die sport en bewegen dagelijks mogelijk maken. Dit is echter geen reden om achterover te leunen. Er zijn zorgen over: De motorische vaardigheden van onze kinderen, de lagere sportdeelname van specifieke doelgroepen, en het behoud van kwaliteit en kwantiteit van het verenigingskader, gezondheidsproblematiek bij volwassenen en ouderen en het verenigingsleven staat onder druk. Het sportakkoord II biedt de kans om met deze uitdagingen aan de slag te gaan.

Met het sportakkoord II willen sportaanbieders, maatschappelijke organisaties en de gemeente bereiken dat iedere inwoner van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel op zijn eigen niveau en met plezier kan sporten en bewegen. Nu en in de toekomst. In een veilige en gezonde omgeving. Als sporter, vrijwilliger of supporter.

Het sportakkoord II is ingedeeld in zes thema's. Voor een deel zijn dit bestaande thema's uit het eerdere sportakkoord, maar er zijn ook nieuwe thema's bijgekomen. Daarnaast wordt er nu ingezet op alle onderstaande thema's.

1. Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)
2. Sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)
3. Vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)
4. Vaardig in bewegen
5. Ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)
6. Maatschappelijke waarde van topsport (voorheen: Topsport die inspireert)

Per thema is de ambitie, de doelstellingen en speerpunten uitgeschreven. Hieraan worden concrete acties verbonden.

WEDSTRIJD ANALYSE

In mei 2023 zijn in beide gemeenten een tweetal herijkingsbijeenkomsten georganiseerd. Om input op te halen om de zes thema's van het Lokale Sportakkoord II vorm en inhoud te geven. Een mooie mix van sportaanbieders, buurtsportcoaches, onderwijs, gemeenten en maatschappelijke en commerciële organisaties zijn met enthousiasme samen aan de slag te gaan met ambities, doelen en acties. Dat heeft geresulteerd in dit herijkte Sportakkoord. Een plan met speerpunten waarmee de lokale sport wordt versterkt en mensen in beweging worden gebracht.

Samen met de buurtsportcoaches, sportaanbieders, verenigingen, de zorg, het onderwijs en de gemeente wordt invulling gegeven aan het Lokaal Sportakkoord II. Er zijn daarnaast een aantal vaste rollen die (mede) uitvoering geven. De coördinator sport en preventie en adviseur lokale sport werken actief samen, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. De adviseur lokale sport werkt op regionaal niveau, binnen het VSG-gebied, en de coördinator sport en preventie lokaal, samen met de medewerkers sportstimulering High Five binnen de gemeente. Samen zijn zij de aanjagers die de uitvoering van het lokaal Sportakkoord op een effectieve manier vorm moeten geven.

Daarnaast is er een kernteam vastgesteld. Het kernteam voert regie over de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord. Met het kernteam wordt o.a. geëvalueerd hoe de uitvoering verloopt en wat er nog beter kan.

Op de volgende pagina's zijn alle 6 thema's uitgewerkt.

TACTIEK

3.1 Inclusie en diversiteit

Lekker sporten en bewegen! Het lijkt zo vanzelfsprekend. Dat is het niet voor iedereen. Denk bijvoorbeeld aan mensen met een beperking, mensen met een laag inkomen of mensen met een migratieachtergrond. Zij ervaren vaak belemmeringen om te gaan sporten en bewegen. Terwijl het belang van bewegen voor deze mensen vaak nog groter is dan voor mensen zonder belemmeringen. Een actief leven draagt bij aan onze gezondheid en meedoen in de maatschappij. In onze gemeenten wordt samen met sportaanbieders, verenigingen, zorgpartijen, maatschappelijke organisatie en de gemeente gewerkt aan de doelstellingen in dit thema. In onze gemeente streven we ernaar dat ook mensen met een beperking in staat moeten zijn om op voet van gelijkheid met anderen deel te nemen aan onder andere sportactiviteiten.

Ambitie

Het is voor iedereen mogelijk om te sporten/bewegen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

Doelen

1. Vergroting financiële toegankelijkheid
2. Vergroting sociale toegankelijkheid
3. Vergroting praktische toegankelijkheid
4. Effectievere toeleiding van inactieve mensen naar sport

Speerpunten

- We zetten in op meer bekendheid en intermediairs voor het Jeugd- en volwassenen Fonds Sport en Cultuur
- We creëren bewustzijn bij sport- & beweegaanbieders om meer aandacht te besteden aan de sociale en praktische toegankelijkheid van hun aanbod
- We stimuleren activiteiten waarin mensen met een handicap of beperking de kans krijgen om aan deel te nemen en daartoe te bevorderen/stimuleren
- We geven meer bekendheid aan de ondersteuningsmogelijkheden die beschikbaar zijn voor sport- & beweegaanbieders
- De sectoren zorg, welzijn, sport, overheid en onderwijs werken meer samen om inactieve mensen in beweging te krijgen en te houden

3.2 Sociaal veilige sport

Een sociaal veilige sport moet vanzelfsprekend zijn. Daarom werken we toe naar een aantoonbaar sociaal veilige sport, zodat iedereen een inclusieve, positieve en veilige sportcultuur ervaart. In het bijzonder minderjarigen en kwetsbare groepen. Dat doen we door sportaanbieders te stimuleren of versterken te voldoen aan de basiseisen (o.a. regeling gratis VOG, Gedragscode Sport, vertrouwenscontactpersoon en cursus of e-learning voor trainer-coaches) sociale veiligheid te werken en door het aanstellen van integriteitsmanagers bij en versterken van sportbonden voor een integere en veilige (top)sport. We stimuleren in onze gemeenten de eisen die gesteld worden voor een sociaal veilig klimaat en die per 2023 verplicht zijn.

Ambitie

Iedereen in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel ervaart het sportklimaat als inclusief, positief en veilig.

Doelen

1. Meer waarborgen voor sociaal veilige sport (basiseisen)
2. Meer aandacht voor en het bespreekbaar maken van veilige sport (normering)
3. Versterking van de keten voor sociale veiligheid (signalen)
4. Extra ondersteunende infrastructuur rondom sociale veiligheid (versterking)

Speerpunten

- Sport & beweegaanbieders worden ondersteund om aan de randvoorwaarden te voldoen die bijdragen aan de basiseisen van een sociaal veilige sport omgeving
- In samenwerking met de Adviseur lokale sport worden bijeenkomsten georganiseerd gericht op vertrouwenscontactpersoon en overige services gekoppeld aan dit thema
- Elke sporter heeft toegang tot een vertrouwenscontactpersoon binnen de vereniging
- Sport & beweegaanbieders, bestuurders, trainers, ouders en verzorgers worden ondersteund om ervoor te zorgen dat plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden

3.3 Vitale sportaanbieders

Sporten brengt mensen bij elkaar. Verenigingen vervullen met het organiseren van trainingen, wedstrijden en toernooien een belangrijke rol in de samenleving. Naast dit reguliere aanbod zijn er ook verenigingen die zich extra inzetten voor maatschappelijke doeleinden. Deze verenigingen organiseren bijvoorbeeld activiteiten voor bijzondere doelgroepen of ze stimuleren het sporten van dorpsbewoners. Verenigingen kunnen dit alleen doen als ze over voldoende vitaliteit beschikken. Dit betekent dat ze onder andere hun organisatie en financiën op orde hebben. Andersom kan het pakken van een maatschappelijke rol ook bijdragen aan de vitaliteit van een vereniging.

Ambitie

Alle sport- & beweegaanbieders zijn toekomstbestendig.

Doelen

1. Hogere kwaliteit van mensen in de sector
2. Versterking van de uitvoeringskracht
3. Effectievere clubondersteuning aan sportaanbieders
4. Lokaal betere match tussen vraag en aanbod

Speerpunten

- In de gemeenten worden de clubs ondersteund bij hun vragen
- Er is één loket waar clubs terecht kunnen voor ondersteuningsvragen
- Op lokaal niveau wordt meer samengewerkt door sportaanbieders en verenigingen met als doel elkaar te versterken
- We onderzoeken met elkaar een digitaal platform voor het sport- en beweegaanbod van beide gemeenten om zo de toegankelijkheid van sport te vergroten

3.4 Vaardig in beweging

De laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen sterk achteruit. Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl. Dit vraagt met nadruk om samenwerking tussen de sectoren onderwijs, kinderopvang, zorg, welzijn en sport & bewegen.

Ambitie

Meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijnen en de motorische vaardigheden nemen toe.

Doelen

1. Meer aandacht voor beweging bij de jongste jeugd
2. Betere kansen voor kinderen om sporten en bewegen te ontdekken
3. Meer inzet op motorische ontwikkeling en veelzijdig bewegen bij kinderen
4. Verhogen sportdeelname en verlagen sportuitval bij jongeren

Speerpunten

- Er is aandacht voor bewegen bij de leeftijdsgroep van 0-2 jaar
- Het Nijntje beweegdiploma wordt in alle dorpen in de gemeenten aangeboden voor kinderen van 2 tot 6 jaar
- In het basisonderwijs is er aandacht voor de motorische ontwikkeling van kinderen.
- Binnen het basis- en voortgezet onderwijs maken kinderen kennis met zoveel mogelijk sporten
- Er is meer aandacht voor bewegen en gezondheid binnen het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs, de sportaanbieders en de maatschappelijke organisaties
- Er wordt samen met partners o.a. jongerenwerk, scholen en de jeugd tussen de 12-18 jaar gekeken naar de sport en beweegbehoefte

3.5 Ruimte voor sport en bewegen

De gemeenten beschikken over een zeer rijke sportinfrastructuur: ze kennen veel sportaccommodaties, variërend van sportzalen tot zwembaden en van voetbalvelden tot fierljepschansen. Het eigenaarschap van deze accommodaties ligt bij de gemeente en de verschillende sportaanbieders. Sportaanbieders met een eigen accommodatie geven inmiddels zo'n 15 tot 20 procent van hun budget uit aan de energierekening. De huidige tijd vraagt dat accommodaties duurzaam en functioneel gebouwd en gebruikt worden, waarbij we rekening houden met het feit dat de manier waarop we sporten is veranderd. Steeds meer mensen sporten in de openbare ruimte. Om nog meer mensen te laten hardlopen, wandelen en fietsen is het belangrijk om die openbare ruimte gebruiksvriendelijk in te richten. Juist nu liggen er kansen om gezondheid te verbinden met ruimtelijk beleid in een lokale omgevingsvisie.

Ambitie

Toegankelijke sport- en beweegruimtes voor alles inwoners van de gemeenten

Doelen

1. Verduurzaming sportinfrastructuur
2. Voldoende spreiding en bereikbaarheid van sportinfrastructuur
3. Verdere versterking beweegvriendelijke omgeving
4. Efficiënt ruimtegebruik van sportinfrastructuur

Speerpunten

- Sport- en beweegaanbieders worden ondersteund bij het proces om te komen tot het toekomstbestendig inrichten van hun sportpark
- Meer samenwerking tussen sport- en beweegaanbieders door gebruik te maken van elkaar faciliteiten en het breder inzetten van de sportaccommodaties
- Er is meer aandacht voor het bewegen in de openbare ruimte
- De open club gedachte wordt gestimuleerd

3.6 Maatschappelijke waarde van topsport

De topsport in Nederland presteert op wereldniveau. Naast de focus op de medaillespiegel zet topsport zich in om de maatschappelijke verbinding te maken. In Friesland zijn er uitdagingen op het gebied van een gezonde leefstijl en mentale gezondheid. Met topsport kunnen we inzetten om de maatschappelijke impact te vergroten, zichtbaar en tastbaar te maken voor verschillende doelgroepen. Met elkaar gaan we ons inzetten een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappelijke uitdagingen in onze gemeente. Om zoveel mogelijk mensen de kracht van topsport te laten ervaren is het daarnaast belangrijk dat er meer aandacht is voor een betere zichtbaarheid en een groter bereik.

Ambitie

Topsport inspireert breedtesport binnen de gemeenten

Doelen

1. Meer aandacht voor maatschappelijk verantwoorde prestaties
2. Behoud en verrijking waardevolle topsportprestaties
3. Betere benutting van het platform topsport voor bijdrage maatschappelijke doelen
4. Vergroten zichtbaarheid en bereik van topsport

Speerpunten

- Er is een wisselwerking tussen de breedtesport en topsport met als doel het versterken van de clubs
- De inspiratiewaarde van topsport wordt gebruikt
- Rolmodellen (b.v. paralympiërs) worden ingezet om maatschappelijke thema's onder de aandacht te brengen en om doelgroepen aan te zetten tot (positieve) gedragsverandering

ORGANISATIE

Voor een goed vervolg van het Lokaal Sportakkoord werken we in het vervolg met een kerngroep en thema werkgroepen. De kerngroep en thema werkgroepen worden bemenst door de deelnemende partijen en kent een dynamisch karakter.

Kerngroep

De coördinatie voor de uitvoering ligt bij de kerngroep. Vanuit de kerngroep worden thema's, – die gezamenlijk zijn geformuleerd – gecoördineerd en gemonitord. Daarnaast is de kerngroep verantwoordelijk voor het verdelen van het beschikbare budget. Het is daarom van belang dat er personen in de kerngroep vertegenwoordigd zijn die met een brede blik naar de sport- en beweegsector kijken. De kerngroep is samengesteld uit een vertegenwoordiging van de sport, de coördinator sport en preventie, maatschappelijke organisaties en gemeenten.

Adviseur lokale sport

In elke VSG-regio wordt namens VSG/VNG, POS, NOC*NSF en sportbonden een adviseur lokale sport geïnstalleerd. Deze adviseur is voor beide gemeenten Allard Donker allard@sportfryslan.nl. De adviseur lokale sport is een gespreks- en sparringpartner van gemeenten. Hij jaagt de totstandkoming van één lokale infrastructuur voor clubondersteuning aan, en stimuleert de samenwerking tussen sportaanbieders via lokale sportplatforms.

Medewerkers sportstimulering High Five

Zij zijn de aanjagers voor de invulling en de uitvoering van het lokale sportakkoord. Zij betrekken hier zoveel mogelijk lokale sportaanbieders bij. De medewerkers sportstimulering High Five/buurtsportcoach is lokaal een uiterst belangrijke professional in het samenbrengen van verschillende domeinen. Zie ook www.highfive.frl

Coördinator Sport en Preventie

De coördinator sport en preventie vanuit de gemeente, deelnemer aan het lokale kernteam, heeft naast herijking van het lokaal Sportakkoord de rol om het lokale netwerk van sport aan te sluiten op de bredere ambities op het gebied van sport, bewegen, gezondheid, preventie en sociale basis. Want ook vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Nationaal Preventieakkoord (NPA), Integraal Zorg Akkoord (IZA), de Maatschappelijke Diensttijd worden gemeenten geacht hun beleid vorm te geven. Dit zijn:

- Gemeente Achtkarspelen, Edwin de Boer e.deboer@achtkarspelen.nl
- Gemeente Tytsjerksteradiel, Yvonne de Haan ydehaan@t-diel.nl

Uitvoeringsbudget 2023 – 2026

Voor het realiseren van de ambities en speerpunten uit het akkoord van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel heeft de rijksoverheid voor 4 jaar uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld. Dit landelijk beschikbaar gestelde budget vormt ook het kader voor de gemeentelijke financiële bijdrage.

Het budgetplafond is voor de gemeente Tytsjerksteradiel voor de jaren 2023,2024 en 2025 € 24.491 en 2026 € 18.830.

Het budgetplafond is voor de gemeente Achtkarspelen voor de jaren 2023,2024 en 2025 € 25.130 en 2026 € 19.322.

Stimuleringsbudget

Organisaties worden gestimuleerd om projectaanvragen in te dienen. Van belang is dat het project een bijdrage levert aan de ambitie en doelstellingen van het Sportakkoord II. De aanvragen moeten, op basis van een aantal vastgestelde punten bij de kerngroep worden ingediend met een standaard format. Vervolgens gaat de kerngroep, aan de hand van een aantal criteria, de aanvragen beoordelen.

Financiën

Monitoring

De strategische partners (VWS, NOC*NSF, VSG) willen vanuit landelijk oogpunt de komende twee jaar benutten om te leren van al hetgeen er gebeurt. Hiertoe is een monitorplan opgesteld dat drie onderdelen kent. Het monitoringsplan ziet er als volgt uit.

- Het eerste onderdeel is 'Inspanningen in beeld' dit betreft halfjaarlijkse rapportages, waarmee de gepleegde inspanningen en voortgang in de implementatie van het Sportakkoord in beeld worden gebracht.
- Het tweede onderdeel is het 'Sportlandschap op de foto', waarbij de nadruk ligt op het volgen van indicatoren. Hierbij valt te denken aan de kernindicatoren van het Sport(akkoord)
- Het derde onderdeel van de monitoring is functioneel voor het 'lerend beleid'. De bedoeling is dat gedurende de uitvoering van het nationale en de lokale/regionale akkoorden regelmatig de vraag op tafel komt of de gestelde doelen en ambities nog actueel en goed zijn, en of het juiste wordt gedaan om de beoogde doelen te bereiken.

Beide gemeenten sluiten graag aan bij het landelijk monitoringsplan

Evaluatie & bijsturen

Regelmatig met elkaar stilstaan hoe de uitvoering van het sportakkoord verloopt, draagt bij aan betere samenwerking en resultaten. Dit wordt gedaan met de samengestelde werkgroep. Daarnaast wordt gedurende de projectperiode gekeken of het nog aansluit binnen het sport & beweeglandschap van beide gemeenten.

Monitoring & evaluatie